

Modernisering en informatisering van de Belgische burgerlijke stand – Nieuwe modellen van afschriften en uittreksels van akten van burgerlijke stand

Inhoud

Modernisering en informatisering van de Belgische burgerlijke stand – Nieuwe modellen van afschriften en uittreksels van akten van burgerlijke stand	1
1. Algemene informatie	2
1.1. De Databank van Akten van de Burgerlijke Stand (DABS)	2
1.2. Elektronische akten.....	2
1.3. Afschriften en Uittreksels	2
2. Verificatie van afschriften en uittreksels uit de DABS	4
2.1. Verificatie elektronisch zegel.....	4
2.2. Natte handtekeningen	5
2.3. Meertalige uittreksels - Verdrag van Wenen van 8 september 1976 (CIEC-Overeenkomst nr. 16)	5
2.4. Legalisatie en Apostille.....	5
3. Bijlagen.....	6
3.1. Meer info.....	6
3.2. Fictieve voorbeelden.....	6
3.3. Uittreksels uit de relevante wetgeving met betrekking tot afschriften en uittreksels.....	6

1. Algemene informatie

1.1. De Databank van Akten van de Burgerlijke Stand (DABS)

Door de wet van 18 juni 2018 houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en bepalingen met het oog op de bevordering van alternatieve vormen van geschillenoplossing (Belgisch Staatsblad van 2 juli 2018) zoals gewijzigd bij wet van 21 december 2018 houdende diverse bepalingen betreffende justitie (Belgisch Staatsblad van 31 december 2018) werd de Belgische burgerlijke stand gemoderniseerd. Deze wet trad in werking op 31 maart 2019.

Akten van de burgerlijke stand (geboorte, huwelijk, overlijden, adoptie, nationaliteit, ...) worden vanaf 31 maart 2019 elektronisch opgemaakt, ondertekend en gearhiveerd in een centraal register genaamd de Databank voor de Akten van Burgerlijke Stand ('DABS'). Deze databank is voortaan de authentieke bron voor akten van de burgerlijke stand. De in de DABS elektronisch ondertekende akten zijn sedertdien bijgevolg authentieke akten.

1.2. Elektronische akten

Sinds 31 maart 2019 worden de akten van burgerlijke stand op een gestandaardiseerde en uniforme elektronische wijze opgemaakt door alle Belgische gemeenten en Belgische consulaire beroepsposen.

De akten van de burgerlijke stand hebben een centraal gegenereerd uniek aktenummer bestaande uit 14 cijfers. De ambtenaar van burgerlijke stand (of de door hen gemachtigde ambtenaren) en de consulaire ambtenaar zijn de enigen die de akte van burgerlijke stand elektronisch kunnen ondertekenen. De partijen tekenen de (elektronische) akten niet meer.

1.3. Afschriften en Uittreksels

Afgeleverd door Belgische gemeenten of Belgische consulaire beroepsposen

Een afschrift of uittreksel van een specifieke akte van burgerlijke stand kan voortaan worden afgegeven door elke Belgische gemeente (ook door een gemeente waar de akte niet werd opgesteld). In het buitenland worden de afschriften of uittreksels van een specifieke akte van burgerlijke stand afgeleverd door de Belgische consulaire beroepsposen.

De datum van aflevering van het afschrift of uittreksel wordt erop vermeld.

Het uittreksel vermeldt de actuele gegevens van de akte zonder de historiek van de staat van de persoon op wie de akte betrekking heeft. Het afschrift vermeldt de oorspronkelijke gegevens van de akte en de historiek van de staat van de persoon op wie de akte betrekking heeft.

Modellen

De nieuwe uniforme modellen van afschriften en uittreksels zijn vastgesteld bij Koninklijk besluit van 3 februari 2019 tot vaststelling van de modellen van uittreksels en afschriften van akten van de burgerlijke stand: <http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/bsluit/2019/02/03/2019010818/justel>.

Afschriften en uittreksels van akten afgeleverd vanaf 31 maart 2019 volgen deze nieuwe modellen.

Uitzonderingen:

- Afschriften van akten opgemaakt vóór 31 maart 2019 bevatten ook het beeld van de oorspronkelijke papieren akte met toevoeging van eventuele latere wijzigingen.
- Akten van geboorten, akten van huwelijk en akten van overlijden kunnen eveneens worden afgeleverd als meertalig uittreksel in uitvoering van het Verdrag van Wenen van 8 september 1976 (CIEC-Overeenkomst nr. 16).

Vormelijke kenmerken

- De nieuwe vorm van de uittreksels en afschriften worden, opgemaakt in A4-formaat, in lettertype Calibri, in volgende lettergrootte:
 - De benaming van de akte bv. akte van geboorte, akte van huwelijk, ...: 14
 - Het aktenummer en het woord 'Afschrift', 'Copie' of 'Abschrift' in geval van een afschrift of 'Uittreksel', 'Extrait' of 'Auszug' in geval van een uittreksel: 12
 - De andere gegevens: 10.
- Uittreksels en afschriften worden staand afgedrukt, met uitzondering van de afschriften van akten opgemaakt vóór 31 maart 2019 wanneer het beeld van de oorspronkelijke akte liggend werd opgenomen in de DABS.
- In de afschriften van akten opgemaakt vóór 31 maart 2019, wordt het beeld van de oorspronkelijke akte gescheiden van de historiek van de staat van de persoon door een horizontale lijn.
- In de linkerbovenhoek van het afschrift of uittreksel staat het logo van de afleverende autoriteit:
 - Indien het document werd afgeleverd door een Belgische gemeente: het logo van de Belgische gemeente, of;
 - Indien het document werd afgeleverd door een Belgische consulaire beroepspost: het logo van de Belgische Staat met daarnaast een vermelding van de afleverende Belgische consulaire beroepspost in hoofdletters in lettertype Calibri, in volgende lettergrootte: 14, of;
 - Het logo van de Databank voor de Akten van Burgerlijke Stand.
- Het elektronisch zegel van de DABS wordt rechts onder de gegevens van het afschrift of uittreksel vermeld, evenals een verwijzing naar het elektronisch adres (in de vorm https://certif.belgium.be/extract/*****-DABS) en een QR-code via hetwelk de inhoud van afgeleverde uittreksel of afschrift kan gecontroleerd worden.

Het elektronisch zegel van de DABS wordt, indien noodzakelijk, gelegaliseerd door de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken (legalisatie of Apostille).

2. Verificatie van afschriften en uittreksels uit de DABS

2.1. Verificatie elektronisch zegel

De verificatie van de Belgische afschriften en uittreksels uit de DABS gebeurt via het elektronische zegel van de DABS dat op elk afschrift of uittreksel wordt geplaatst. Het afschrift kan voorliggen in elektronische vorm (als elektronisch document) of in afgedrukte vorm (op papier).

Elektronisch document

Het elektronisch afschrift of uittreksel (pdf-document) bevat een geavanceerd elektronisch zegel zoals voorzien in art. 3.27 van de Europese eIDAS verordening (art. 29, § 2 2^e lid & § 5 Burgerlijk Wetboek). Indien de ontvanger beschikt over het elektronisch pdf-document kan hij met een pdf-reader dit elektronisch zegel verifiëren. De pdf-reader zal melden dat het document een geldig elektronisch zegel bevat en nagaan of nog wijzigingen werden aangebracht aan de inhoud van het document sinds de ondertekening ervan.

Binnen de EU moet dit elektronisch zegel zonder meer aanvaard worden (art. 35 eIDAS verordening), zonder legalisatie of Apostille (Europese verordening Openbare documenten). Buiten de EU kan een Apostille of legalisatie noodzakelijk zijn.

Afgedrukt document

Wanneer een afschrift of uittreksel wordt afgedrukt, is het niet langer mogelijk om via het elektronisch zegel te controleren of de inhoud ervan niet werd gewijzigd. Om dit te verhelpen werd een extra verificatiecomponent ontwikkeld.

Het principe hierbij is dat bij het aanmaken van het afschrift of uittreksel een uniek nummer wordt vermeld op het afschrift of uittreksel onder de vorm van een QR-code en in klare tekst ((in de vorm https://certif.belgium.be/extract/*****-DABS). Wanneer de gebruiker beschikt over een afdruk van het uittreksel of afschrift én over de mogelijkheid om de QR-code in te scannen, dan wordt de link automatisch overgenomen in de browser van de gebruiker. Wanneer de gebruiker de QR-code niet kan inscannen, kan hij of zij de link manueel ingeven in de browser.

De afschriften en uittreksels uit de DABS worden gedurende drie maanden vanaf de aflevering gestockeerd op een server. Door de link (QR-code of tekst) te gebruiken in de browser, wordt het originele afschrift of originele uittreksel gedownload van de server. De persoon die het papieren afschrift of uittreksel ontvangt kan dus via het ingeven van de unieke link in de browser het afgeleverde afschrift of uittreksel visualiseren en op basis hiervan nagaan of:

- de papieren versie inhoudelijk overeenstemt met de elektronische versie van de uittrekselserver.
- het elektronisch zegel geldig is.
- de inhoud van het afschrift of uittreksel niet werd gewijzigd na ondertekening.
- de verificatietermijn van drie maanden niet is verlopen.

Indien de periode van drie maanden is verlopen:

- kan een afgedrukt document niet meer geverifieerd worden. De ontvanger kan vragen naar het elektronisch afgeleverde afschrift of uittreksels (pdf-document) of vragen een nieuw afschrift of uittreksel voor te leggen.
- kan het elektronisch zegel op het elektronisch afgeleverde afschrift of uittreksel (in de vorm van een opgeslagen pdf-document) blijvend geverifieerd worden in een pdf-reader. Het kan echter niet meer opgeroepen worden via de link.

2.2. Natte handtekeningen

De Belgische gemeenten noch de consulaire beroepsposten mogen een afschrift of uittreksel van een akte opgenomen in de DABS niet extra voorzien van een “natte” of handgeschreven handtekening. Evenmin is het toegelaten om nog een gemeentezegel of zegel van de consulaire beroepspost aan te brengen op een afschrift of uittreksel van een akte opgenomen in de DABS.

2.3. Meertalige uittreksels - Verdrag van Wenen van 8 september 1976 (CIEC-Overeenkomst nr. 16)

Ook de meertalige uittreksels in uitvoering van het Verdrag van Wenen van 8 september 1976 (CIEC-Overeenkomst nr. 16) zijn voorzien van een elektronisch zegel van de DABS, dat op dezelfde manier als hierboven toegelicht kan geverifieerd worden.

Net als voor de Belgische afschriften en uittreksel is het niet toegelaten om een natte handtekening toe te voegen op het meertalig uittreksel. Het Verdrag van Wenen van 8 september 1976 (CIEC-Overeenkomst nr. 16) bepaalt immers dat het uittreksel voorzien is van de handtekening en zegel van de afleverende autoriteit. Deze laatste is wettelijk gezien de DABS (artikel 29, § 2 2^e lid & § 5 Burgerlijk Wetboek), dus het elektronisch DABS-zegel volstaat.

2.4. Legalisatie en Apostille

Voor de documenten opgemaakt in de DABS en bestemd voor een buitenlandse consulaire/diplomatieke vertegenwoordiging of voor een buitenlandse publieke instantie, zal dus het zegel van de DABS door de dienst Legalisatie van de FOD Buitenlandse Zaken voorzien worden van een legalisatie of apostille.

Indien de documenten van de DABS bestemd zijn voor de instanties van een land dat geen lidstaat is van de Europese Unie en niet aangesloten is bij het apostillevetrag:

Deze moeten gelegaliseerd worden door de dienst Legalisatie C3.5 van de FOD Buitenlandse Zaken in Brussel.

De legalisaties kunnen elektronisch afgeleverd worden of, indien de buitenlandse instantie van bestemming de legalisatie in elektronische vorm niet aanvaardt, in papieren versie.

Indien de documenten van de DABS bestemd zijn voor een land dat géén lidstaat is van de Europese Unie maar wel aangesloten is bij het apostillevetrag:

Deze moeten voorzien worden van de apostille door de dienst Legalisatie C3.5 van de FOD Buitenlandse Zaken in Brussel.

Sinds 2018 wordt **enkel nog de elektronische apostille** aangebracht. Het is niet langer mogelijk om een apostille in papieren versie te verkrijgen. Dit is conform het apostillevetrag van de Haagse Conferentie

voor Internationaal Privaatrecht, en **de instanties van een land dat aangesloten is bij het apostilleverdrag dienen de elektronische apostille te aanvaarden.**

Indien de documenten van de DABS bestemd zijn voor een Lidstaat van de Europese Unie:

Conform de verordening (EU) nr. 2016/1191 van het Europees Parlement en van de Raad van 6 juli 2016 inzake de bevordering van het vrije verkeer van burgers door vereenvoudigde overlegging van bepaalde openbare documenten in de Europese Unie en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1024/2012, in werking sinds 16.02.2019, zijn deze documenten vrijgesteld van legalisatie en apostille. Ze kunnen rechtstreeks voorgelegd worden aan de publieke instanties van een andere lidstaat van de Europese Unie. De publieke instantie van een lidstaat van de Europese Unie die een openbaar document ontvangt dat onder het reglement valt en afgeleverd werd door een publieke instantie van een andere lidstaat, mag geen apostille meer eisen op dit document. Het reglement weerhoudt een Europees burger er echter niet van om toch een apostille voor het document te vragen indien hij/zij dat wenst ondanks de vrijstelling waarin het reglement voorziet.

De elektronische legalisaties en apostilles worden op beveiligde wijze ondertekend aan de hand van een certificaat op naam van de FOD Buitenlandse Zaken (afgekort: BUZA).

3. Bijlagen

3.1. Meer info

Website Databank voor Akten van de Burgerlijke Stad (DABS): <https://www.ibz.rrn.fgov.be/nl/dabs/> of <https://www.ibz.rrn.fgov.be/fr/baec/>

Mailadres helpdesk: Helpdesk.Belpic@rrn.fgov.be

Modellen van de nieuwe afschriften en uittreksels, zoals gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad als bijlagen bij het Koninklijk besluit van 3 februari 2019:

<http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/bsluit/2019/02/03/2019010818/justel>

3.2. Fictieve voorbeelden

Uittreksel van een akte van geboorte in het Frans, in het Nederlands en in het Duits:

- met logo van de Databank van Akten van de Burgerlijke Stand;
- met logo van de Belgische Staat met vermelding van de afleverende Belgische consulaire beroepspost in Kuala Lumpur.

3.3. Uittreksels uit de relevante wetgeving met betrekking tot afschriften en uittreksels

BURGERLIJK WETBOEK

BOEK I. – Personen

TITEL II. – De burgerlijke stand

HOOFDSTUK I. – Algemene principes van de burgerlijke stand

Afdeling 5. – Uittreksels en afschriften

Art. 29. § 1. Eenieder heeft recht op een uittreksel of afschrift van :

- akten van overlijden van meer dan vijftig jaar oud;
- akten van huwelijk van meer dan vijfenzeventig jaar oud;
- anderen akten van meer dan honderd jaar oud.

De persoon op wie de akte betrekking heeft, zijn echtgenoot of echtgenote, zijn wettelijk samenwonende, zijn wettelijke vertegenwoordiger, zijn bloedverwanten in de opgaande of nederdalende lijn, zijn erfgenamen, hun notaris en hun advocaat hebben recht op een uittreksel of afschrift van akten bedoeld in het eerste lid van respectievelijk minder dan vijftig, vijfenzeventig en honderd jaar oud.

Voor akten die gewijzigd werden met toepassing van Titel IV/1 of met toepassing van artikel 1385quaterdecies, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek wordt het recht op een afschrift beperkt tot de persoon op wie de akte betrekking heeft, zijn wettelijke vertegenwoordiger, zijn erfgenamen, hun notaris en hun advocaat.

§ 2. Uittreksels en afschriften worden afgeleverd door de ambtenaar van de burgerlijke stand die erom wordt verzocht dan wel elektronisch via de DABS.

De uittreksels en afschriften worden bij aflevering voorzien van een elektronisch zegel, zoals voorzien in artikel 3.27 van de verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG.

[...]

§ 3. De uittreksels en afschriften bestemd om in het buitenland te worden gebruikt, worden, voor zover vereist, gelegaliseerd door de minister van Buitenlandse Zaken of door de door hem gemachtigde ambtenaar.

§ 4. [...]

§ 5. De uittreksels en afschriften vermelden de datum van afgifte en worden geauthentificeerd door het elektronisch zegel van de DABS.

HOOFDSTUK III. – De databank voor de akten van de burgerlijke stand (DABS)

Afdeling 1. – Algemene bepalingen

Art. 71. In de DABS worden opgenomen :

- 1° alle in gedematerialiseerde vorm opgemaakte akten van de burgerlijke stand, de wijzigingen van akten van de burgerlijke stand, de meldingen op akten van de burgerlijke stand en de door de wet vereiste bijlagen, voor zover deze niet beschikbaar zijn in een andere authentieke bron;
- 2° alle administratieve bijwerkingen van de akten van de burgerlijke stand sinds de inwerkingtreding van de wet van 18 juni 2018 houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en bepalingen met het oog op de bevordering van alternatieve vormen van geschillenoplossing;
- 3° de metadata en de gedematerialiseerde kopieën van de door de gemeenten en Belgische consulaten opgenomen akten van de burgerlijke stand die op papier werden opgemaakt voor de

inwerkingtreding van de wet van 18 juni 2018 houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en bepalingen met het oog op de bevordering van alternatieve vormen van geschillenoplossing; 4° de metadata en de gedematerialiseerde kopieën van de in toepassing van artikel 31 van het Wetboek van internationaal privaatrecht geregistreerde, geweigerde of erkende buitenlandse akten en rechterlijke beslissingen van de burgerlijke stand.

De DABS geldt als authentieke bron voor alle akten opgemaakt na de inwerkingtreding van de wet van 18 juni 2018 houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en bepalingen met het oog op de bevordering van alternatieve vormen van geschillenoplossing en de gegevens die erin zijn opgenomen.

VERORDENING (EU) NR. 910/2014 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG

Artikel 3. Definities

[...] 27. „gekwalificeerd elektronisch zegel”: een geavanceerd elektronisch zegel dat aangemaakt is door een gekwalificeerd middel voor het aanmaken van elektronische zegels en dat gebaseerd is op een gekwalificeerd certificaat voor elektronische zegels; [...]